

ljudska prava, vladavina prava, demokratija

Inicijativa za monitoring
evropskih integracija Bosne i Hercegovine

n/r predsjedavajućeg Privremene zajedničke komisije oba doma PSBIH za provođenje procedure imenovanja tri ombudsmena za ljudska prava BiH

n/r svi članova i svih članica Privremene zajedničke komisije oba doma PSBIH za provođenje procedure imenovanja tri ombudsmena za ljudska prava BiH

n/r sekretara Privremene zajedničke komisije oba doma PSBIH za provođenje procedure imenovanja tri ombudsmena za ljudska prava BiH

//ukupno 7 stranica//

Sarajevo, 28. maj 2015.

PREDMET:

Prijedlog za usklađivanje Poslovnika Privremene zajedničke komisije oba doma PSBIH za provođenje procedure za imenovanje tri ombudsmena za ljudska prava BiH sa Pariškim principima Generalne skupštine Ujedinjenih nacija

Poštovani/e,

zadovoljstvo nam je obratiti Vam se u ime organizacija civilnog društva, okupljenih u okviru *Inicijative za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine*. Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva, iz cijele Bosne i Hercegovine, koja doprinosi praćenju i provođenju reformi u BiH, te nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije u BiH.

U ovom dopisu, nadovezujemo se na naš prvi dopis, koji smo Vam dostavili 12. maja 2015. (predmet: Učešće organizacija civilnog društva u proceduri imenovanja tri ombudsmena za ljudska prava BiH)

Vodeći se najvišim standarima demokratizacije jednog društva, evropskom pravnom stečevinom *Pariškim principima* u vezi sa statusom nacionalnih/državnih institucija za promociju i zaštitu ljudskih prava, te konkretnim preporukama *Međunarodnog koordinacionog komiteta za nacionalne institucije za promociju i zaštitu ljudskih prava* (ICC) i njegovih pod-komiteta, *smatramo da je poželjno i korisno da organizacije civilnog društva*, aktivne u oblasti promocije i zaštite ljudskih prava, *budu aktivno uključene u cjelokupni proces imenovanja ombudsmena*. Smatramo da bi organizacije civilnog društva trebale imati *savjetodavni status* u cijelom procesu, kao što je to slično bio slučaj pri imenovanju ombudsmana 2008. godine.

////////////////////////////////////
Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba

Pariški principi, koje je 1993. godine usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija, u svome poglavlju "Sastav i garancija nezavisnosti i pluralizma" (tačka 1), pozivaju države članice Ujedinjenih nacija, da *pri imenovanju nacionalnih institucija za ljudska prava*, u našem slučaju pri imenovanju ombudsmena za ljudska prava, *omoguće "pluralističnu reprezentativnost i prisustvo" organizacija civilnog društva*. Preporuke Međunarodnog koordinacionog komiteta za nacionalne institucije za promociju i zaštitu ljudskih prava (ICC) i njegovih pod-komiteta obavezuju BiH da formalizira učešće civilnog društva u procesu imenovanja ombudsmana. Iskustvo iz susjedne Republike Hrvatske, pri imenovanju pravobranitelja i pučke pravobraniteljice, kao i praksa drugih država Evropske unije, pokazali su da organizacije civilnog društva mogu značajno doprinijeti kvaliteti procesa imenovanja, tako što su uključeni u sam postupak vrednovanja pojedinih kandidatura, intervjuisanje kandidata/kinja te u konačnici predlaganje najboljih kandidata/kinja za imenovanje od strane parlamenta.

Organizacije članice Inicijative za monitoring evropskih integracija BiH stavljaju na raspolaganje Privremenoj zajedničkoj komisiji oba doma PSBiH za provođenje procedure imenovanja tri ombudsmana za ljudska prava BiH, svoju stručnost u nadi da tako možemo pomoći savjetom, relevantnim iskustvom i samom procesu odabira i ocjene kandidata. Vjerujemo da organizacije civilnog društva, poput organizacija koje su okupljene u našoj koaliciji, mogu doprinijeti i transparentnosti ovog procesa, informišući što širu javnost o samom procesu konkurisanja, intervjuisanja te u konačnici imenovanja.

Nakon što smo se upoznali sa nacrtom Poslovnika Privremene zajedničke komisije oba doma PSBiH za provođenje procedure za imenovanje tri ombudsmana za ljudska prava BiH *zaključili smo da isti ne predviđa jasnu poziciju bosanskohercegovačkog civilnog društva u ovom procesu, te da isti nije u skladu sa gore navedenim Pariškim principima*. Imajući to na umu, **predlažemo slijedeće dopune i izmjene nacrta Poslovnika:**

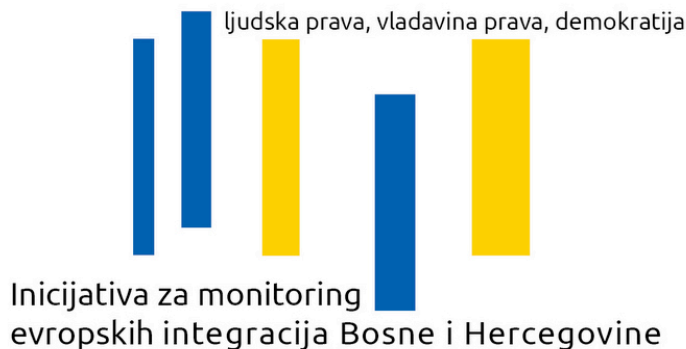
Sugestija 1:

U članu 5. (Način rada Privremene zajedničke komisije), predlažemo dopunu stava (2), tako da glasi: "Predsjedavajući saziva sjednicu Privremene zajedničke komisije pet dana prije njenog održavanja, osim ako ne postoje opravdani razlozi da se ona sazove u kraćem roku. Članovima Privremene komisije, kao i predstavnicima međunarodnih organizacija iz člana 8. i organizacijama civilnog društva iz člana 7., materijali koji su u vezi s dnevnim redom sjednice se dostavljaju najmanje tri dana prije najavljene sjednice, a u slučaju sazivanja u kraćem roku, najkasnije pred početak sjednice.

Poštujući javni interes i interes civilnog društva da aktivno uzme učešće u procesu provođenja procedure za imenovanje tri ombudsmana svi materijali koji se

////////////////////////////////////
Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
 tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba

dostavljaju članovima Privremene komisije objavljuju se i na web stranici Parlamentarne skupštine BiH.”

Obrazloženje:

Rad Privremene komisije fokusira se isključivo na provođenje procedure za imenovanje tri ombudsmena za ljudska prava. Imajući na umu da je ova procedura od ključnog interesa za organizacije civilnog društva, kao i značaj same Institucije ombudsmena, smatramo da je veoma bitno da svi materijali, a samim tim i rad Privremene komisije, bude u potpunosti javni.

Sugestija 2:

Postojeću definiciju člana 7. (Konsultacije) treba jezički urediti tako da glasi: “Privremena zajednička komisija će tokom rada obaviti konsultacije sa međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima zaštitom i promocijom ljudskih prava i građanskih sloboda. Po potrebi, Privremena zajednička komisija će zatražiti i pomoć stručnih, naučnih i javnih radnika.”

U članu 7. treba dodati stav dva koji glasi: “Privremena zajednička komisija će objaviti javni poziv za organizacije civilnog društva, koje se bave pitanjima zaštitom i promocijom ljudskih prava i građanskih sloboda, kako bi izrazile interes za učešće u procesu imenovanja tri ombudsmena.”

Član 7., sa dopunom, bi tada glasio:

Privremena zajednička komisija će tokom rada obaviti konsultacije sa međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima zaštitom i promocijom ljudskih prava i građanskih sloboda. Po potrebi, Privremena zajednička komisija će zatražiti i pomoć stručnih, naučnih i javnih radnika.

Privremena zajednička komisija će objaviti javni poziv za organizacije civilnog društva, koje se bave pitanjima zaštitom i promocijom ljudskih prava i građanskih sloboda, kako bi izrazile interes za učešće u procesu imenovanja tri ombudsmena.

Obrazloženje:

Kroz ovakvu definiciju člana 7. ispoštovala bi se preporuke Međunarodnog koordinacionog komiteta za nacionalne institucije za promociju i zaštitu ljudskih prava (ICC) i njegovih pod-komiteta.

Sugestija 3:

Postojeću definiciju člana 8. stav 4. (Javnost rada) treba detaljnije regulisati, tako da glasi: “Privremena zajednička komisija će omogućiti prisustvo sjednicama i predstavnicima organizacijama civilnog društva, koje su po članu 7., izrazile interes za učešće u procesu imenovanja tri ombudsmena.”

////////////////////////////////////
Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba

Obrazloženje:

Kroz ovakvu definiciju člana 8. stav 4. ispoštovala bi se preporuke Međunarodnog koordinacionog komiteta za nacionalne institucije za promociju i zaštitu ljudskih prava (ICC) i njegovih pod-komiteta, te bi se civilno društvo u potpunosti uključilo u ovaj proces.

Sugestija 4:

U članu 10. stav 2. tačka 3. (Uslovi javnog konkursa), na kraju treba precezirati da se se objavljivanje odnosi na dan objavljivanja u Službenom listu BiH.

Uz ovu dopunu član 10. stav 2. tačka 3. bi glasila:

da nije otpušten iz državne službe u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta kao rezultat disciplinske mjere u periodu od tri godine prije dana objavljivanja upražnjene pozicije u Službenom listu BiH.

Obrazloženje:

Bitno je jasno naglasiti da li se ovo odnosi na objavljivanje pozicije u dnevnim novinama, na webu PSBIH ili u Službenom listu, imajući na umu da možda neće doći do objavljivanja u isti dan.

Sugestija 5:

U članu 10. stav 2. tačka 3. (Uslovi javnog konkursa) briše se dio koji glasi: "...za krivično djelo za koje je predviđena zatvorska kazna od tri ili više godina".

Uz ovu dopunu član 10. stav 2. tačka 3. stoga glasi:

"..da protiv njega nije pokrenut krivični postupak."

Obrazloženje:

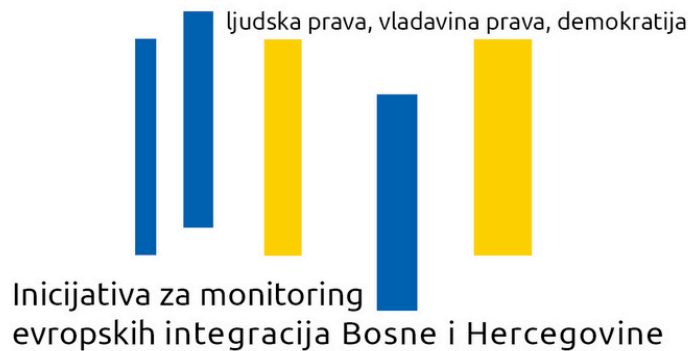
Ukoliko bi se zadržala ova odredba sa "tri ili više godina", to znači da bi ombudsman mogla postati osoba protiv koje se vodi krivični postupak za krivična djela, poput: nasilje u porodici, lakše tjelesne povrede, napuštanje nemoćne osobe, spolni odnošaj zloupotrebnom službenog položaja, upoznavanje djeteta sa pornografijom, rodoskrvuće, dvobračnost, imajući na umu da se za ova krivična djela mogu izdati kazne ispod tri godine. Institucija ombudsmana bi bilo značajno narušena ako bi u užu izbor ušla osoba protiv koje se vodi krivični postupak za neka od gore nabrojanih krivičnih djela.

Sugestija 6:

U članu 10. stav 3. dodaje se tačka 4. (Uslovi javnog konkursa) treba, koja glasi: " 4) pri imenovanju ombudsmana za ljudska vodiće se račun o ravnopravnoj

////////////////////////////////////
 Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
 tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba

zastupljenosti oba spola, a u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova. Najmanje jedan od tri ombudsmana mora biti iz manje zastupljenog spola.”

Obrazloženje:

Zakon o ravnopravnosti spolova BiH u svome članu 20. jasno određuje da se pri imenovanju ili izboru bilo kojih javnih tijela mora ispoštovati ravnopravna zastupljenost spolova.

Sugestija 7:

U članu 10. stav 5. tačka 3. (Uslovi javnog konkursa) briše se termin “potencijalno”.

Uz ovu izmjenu tačka 3. navedenog člana bi glasila:

ombudsmen za ljudska prava će, u roku od 10 dana po njegovom imenovanju, i prije preuzimanja svoje službe, napustiti svaku poziciju koja je nespojiva, a ukoliko propusti da to uradi, smatrat će se da je odbio imenovanje;

Obrazloženje:

Novoimenovani ombudsman, pravnik, sa 10 godina iskustva, mora jasno poznavati zakonodavstvo BiH i entiteta te znati koje su pozicije nespojive. Korištenjem termina potencijalno otvara se prostor za tumačenje, koji je nepotreban.

Sugestija 8:

U članu 11. stav 1. (Dokumenti koji se prilažu uz prijavu) treba brisati tačku 8., koja glasi: “dokaz da mu nije izrečena zatvorska kazna za krivično djelo počinjeno s namjerom u skladu s krivičnim zakonima u Bosni i Hercegovini, izdat od nadležnog policijskog tijela (ne stariji od tri mjeseca)”

Obrazloženje:

Ova odredba je u suprotnosti sa ZKP BiH, član 212. (4): “Niko nema pravo tražiti od građana da podnose dokaze o svojoj osuđivanosti, odnosno neosuđivanosti.”

Sugestija 9:

U član 12. stav 4. (Provjera valjanosti i potpunosti prijave) treba dodati rečenicu: “Lista prijavljenih kandidata čije su prijave prihvaćene će se objaviti na web stranici Parlamentarne skupštine BiH. Uz listu objaviće se i biografije isti.”

Uz ovu dopunu član 12. stav 4. stoga glasi:

Nakon što obavi provjeru u skladu sa stavom (1) ovog člana, Privremena zajednička komisija sačinīt će listu prijavljenih kandidata čije su prijave prihvaćene i koji će biti pozvani na intervju. Lista prijavljenih kandidata čije su prijave prihvaćene će se objaviti na web stranici Parlamentarne skupštine BiH. Uz listu objaviće se i biografije isti.

////////////////////////////////////
 Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
 tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba

Obrazloženje:

Kroz ovu dopunu javni interes za informisanje u procesu provođenja imenovanja ombudsmana će se zadovoljiti na odgovarajući način.

Sugestija 10:

U članu 13. stav 5. (Intervju) treba dodati rečenicu: "Predstavnicima organizacija civilnog društva, koji su se u skladu sa javnim pozivom iz člana 7. izrazili interes da budu dio procesa imenovanja, imaće mogućnost da postave pitanja kandidatima."

Uz ovu dopunu člana 13. stav 5. bi glasio:

Intervju s jednim kandidatom može trajati do 30 minuta, tako da svaki član Privremene zajedničke komisije ima na raspolaganju do pet minuta za postavljanje pitanja i odgovor kandidata. Predstavnicima organizacija civilnog društva, koji su se u skladu sa javnim pozivom iz člana 7. izrazili interes da budu dio procesa imenovanja, imaće mogućnost da postave pitanja kandidatima."

Obrazloženje:

Kroz ovakvu definiciju člana 13. stav 5. ispoštovala bi se preporuke Međunarodnog koordinacionog komiteta za nacionalne institucije za promociju i zaštitu ljudskih prava (ICC) i njegovih pod-komiteta, te bi se civilno društvo u potpunosti uključilo u ovaj proces.

Sugestija 11:

U članu 15. stav 3. (Sačinjavanje prijedloga rang-liste) treba dodati rečenicu: "Rang lista i biografije kandidata će se objaviti na web stranici Parlamentarne skupštine BiH."

Uz ovu dopunu član 15. stav 3. bi glasio:

(3) Uz rang-listu iz stave (1) ovog člana Privremena zajednička komisija će za svakog kandidata dostaviti biografiju. Rang lista i biografije kandidata će se najkasnije pet radnih dana nakon utvrđivanja objaviti rang-liste na web stranici Parlamentarne skupštine BiH.

Obrazloženje:

Kroz ovu dopunu javni interes za informisanje u procesu provođenja imenovanja ombudsmana će se zadovoljiti na odgovarajući način.

Sugestija 12:

U članu 16. stav 3. (Zapisnik) treba dodati jednu rečenicu: "Usvojeni zapisnik će se objaviti na web stranici Parlamentarne skupštine BiH."

////////////////////////////////////
Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije, fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba

Inicijativa za monitoring
evropskih integracija Bosne i Hercegovine

Uz ovu dopunu člana 16. stav 3. bi glasilo:

(3) Usvojeni zapisnik potpisuju predsjedavajući i sekretar Privremene zajedničke komisije. Usvojeni zapisnik će se objaviti na web stranici Parlamentarne skupštine BiH.

Obrazloženje:

Kroz ovu dopunu javni interes za informisanje u procesu provođenja imenovanja ombudsmana će se zadovoljiti na odgovarajući način.

Iskreno se nadamo da ćete razmatrati naše prijedloge dopune i izmjene poslovnika. Za sva ostala pitanja i saradnju ostajemo Vam na raspolaganju.

S poštovanjem,

S. Gavrić

Saša Gavrić
predstavnik Inicijative za monitoring evropskih integracija BiH

Dopis je upućen i: Delegacija Evropske unije u BiH, Vijeće Evrope, ured u BiH, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini, Ured visokog predstavnika (OHR), ambasadama država članica EU u BiH.

////////////////////////////////////
Inicijativa za monitoring evropskih integracija Bosne i Hercegovine je neformalna koalicija trideset organizacija civilnog društva koja doprinosi praćenju reformi i nadgleda primjenu politika, prava i standarda Evropske unije. fokusirajući se na pitanja demokratizacije, vladavine prava, te ljudskih i manjinskih prava. Saznajte više o Inicijativi na: <http://eu-monitoring.ba/o-inicijativi/>

kontakt osoba/koordinatorica Inicijative: Inela Hadžić, info@eu-monitoring.ba
tel 033/551000, fax 033/551002, www.eu-monitoring.ba